

NADLEŽNOST SUDOVA ZA RJEŠAVANJE SPOROVA IZ RADNOG ODNOSA

VISOKI TRGOVAČKI SUD
REPUBLIKE HRVATSKE

Presuda br. VI Pž-3908/95-2 od 13. veljače 1996.

Vijeće: mr. Andrija Eraković,
Viktorija Lovrić, prof.dr.Branko Jakaša

Za rješavanje ovih sporova nadležan je trgovački sud.

Tužitelji su članovi posade broda, a tuženi su brodovlasnik i brodar. Tužitelji zahtijevaju od tuženika da im isplate iznose koje im duguju iz radnog odnosa.

Trgovački sud u Rijeci svojim rješenjem broj P-360/95 od 24. listopada 1995. godine oglasio se stvarno nenadležnim za postupanje u ovom parničnom predmetu. Po pravomoćnosti rješenja predmet se ima ustupiti Općinskom sudu u Rijeci kao stvarno i mjesno nadležnom sudu. Po ocjeni prvostupanjskog suda radi se o radnom sporu u kojem je nadležan postupati općinski sud temeljem odredbe čl.16.st.1.toč.1.k. Zakona o sudovima (NN broj 3/94). Kako je priroda odnosa između stranaka radni spor, to se u rješenju spora imaju primijeniti odredbe Zakona o radu (panamskog) a ne plovidbeno pravo pa ne postoji nadležnost trgovačkih sudova u smislu odredbe čl.19.st.1.toč.1b. Zakona o sudovima. Zato se sud oglasio stvarno nenadležnim, te odlučio da predmet ustupi Općinskom sudu u Rijeci kao stvarno i mjesno nadležnom.

Pravovremenom žalbom ovakvo rješenje pobija tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl.354.st.1. u svezi s čl.2.st.2. Zakona o parničnom postupku i pogrešne primjene materijalnog prava. Pogrešno je prvostupanjski sud ocijenio da nije stvarno nadležan suditi u ovom sporu u prvom stupnju. Točno je da je predmet tužbenog zahtjeva isplata plaća članovima posade broda, ali je u takvim sporovima stvarno nadležan trgovački sud. Prema čl.161.st.4. Pomorskog zakonika (NN broj 17/94) za suđenje u međusobnim sporovima između člana posade broda i brodara kao i u međusobnim sporovima između zapovjednika broda i brodara stvarno su nadležni trgovački sudovi nadležni

za pomorske sporove. Obzirom da se citirani članak sistematski nalazi u glavi 8 Pomorskog zakonika pod naslovom "posada broda" zakonodavac je naprijed citiranom odredbom odredio da su suditi nadležni trgovački sudovi inače stvarno nadležni za suđenje u pomorskim sporovima. Ova odredba primjenjuje se na odredbu čl.19.st.1.toč.h. Zakona o sudovima kao *lex specialis*, te kao *lex posterior*. Proglasivši se stvarno nenadležnim, prvostupanjski sud učinio je bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl.354.st.1. u svezi s čl.2.st.2. Zakona o parničnom postupku, te pogrešno primijenio odredbe materijalnog prava (čl.161.st.4. Pomorskog zakonika).

Zato predlaže da drugostupanjski sud uvaži žalbu, te ukine pobijano rješenje i predmet vrati prvostupanjskom sudu kao stvarno i mjesno nadležnom sudu da meritorno odluči o tužbenom zahtjevu. Tužitelj potražuje trošak za sastav žalbe.

Drugostupanjski su je udovoljio žalbenom zahtjevu.

Ispitujući pobijano prvostupanjsko rješenje u smislu odredbe čl.365.st.2. preuzetog Zakona o parničnom postupku (NN broj 53/91), ovaj sud nalazi da je pobijano rješenje donijeto uz bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl.354.st.1. u svezi s čl.2.st.2. Zakona. Pogrešno je prvostupanjski sud primijenio odredbe Zakona o sudovima iz čl.16.st.1.toč.h. Zakona, te čl.19.toč.1b. Zakona, ocjenivši da je za rješavanje spora stvarno nadležan općinski sud u prvom stupnju. Predmet spora jeste isplata plaća člana posade broda i broдача po ugovorima o radu zaključenog između zapovjednika broda i pomoraca pri čemu su stranke ugovorile da će se u rješavanju svih prava i obveza rukovoditi pravom Vanuatu. Za sada iz spisa nije vidljivo da li su međusobni odnosi između broдача i pomoraca prema pravu države Vanuatu regulirani radnim ili plovidbenim pravom. No neovisno od ove činjenice po ocjeni ovoga suda za suđenje u prvom stupnju nadležni su trgovački sudovi. Pomorski zakonik, koji se doduše ne primjenjuje kao materijalno pravo u rješenju ovoga spora sadrži i postupovne odredbe pa je tako odredbom čl.161.st.4. Pomorskog zakonika za suđenje u međusobnim sporovima između zapovjednika broda i broдача propisana stvarna nadležnost trgovačkih sudova nadležnih za pomorske sporove. Točno je, kako navodi prvostupanjski sud, da prema odredbama Zakona o sudovima čl.16.st.1.toč.1h. Zakona općinski sud je nadležan suditi u prvom stupnju u radnom sporu. Kako je Pomorski zakonik tj. procesna odredba Pomorskog zakonika o nadležnosti iz čl.161.st.4. *lex specialis* i *lex posteriori* u odnosu na Zakon o sudovima, to se prilikom ocjene o nadležnosti suda ima primijeniti ova odredba, a ne odredba čl.16.st.1.toč.1h. Zakona o sudovima. Da je zakonodavac htio čl.161. Pomorskog zakonika propisati nadležnost trgovačkih sudova samo za suđenje u sporovima za naknadu štete između člana posade i broдача

tada bi to bilo izričito i navedeno. Gramatičkim tumačenjem odredbe čl.161.st.4. Pomorskog zakonika proizlazi da su trgovački sudovi stvarno nadležni za suđenje u svim međusobnim sporovima između člana posade broda i broдача, te između zapovjednika broda i broдача, a koji se ne smatraju pomorskim sporovima. Zato, po ocjeni ovoga suda, bez obzira na činjenicu kako su prema pravu države Vanuatu regulirani pravni odnosi između broдача i člana posade, za suđenje u prvom stupnju u sporu člana posade i broдача odnosno zapovjednika broda nadležni su trgovački sudovi.

Imajući u vidu navedene razloge valjalo je pobijano prvostupanjsko rješenje ukinuti i predmet vratiti trgovačkom sudu u Rijeci kao stvarno i mjesno nadležnom na daljnji postupak.

Viktorija Lovrić

Summary

*JURISDICTION OF COURTS IN DECIDING DISPUTES
ARISING FROM LABOUR RELATIONS*

The Commercial Court is competent in deciding disputes arising from labour relations.